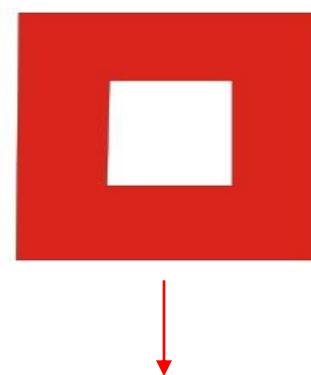
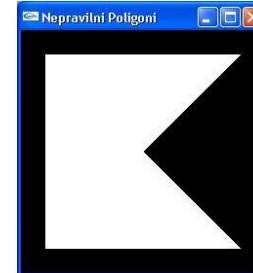
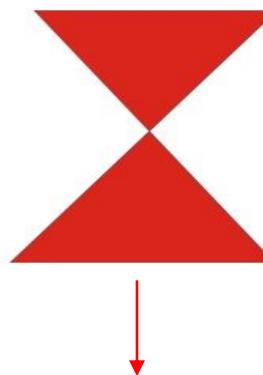
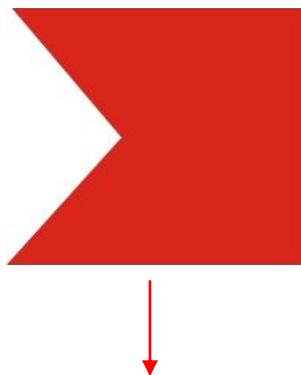

OpenGL – poligoni

- Poligon – oblast ograničena zatvorenom linijom
  - mora biti konveksan i planaran
  - ne sme presecati samog sebe
  - ne sme imati rupu
- Primer nepravilnih poligona i kako ih OpenGL crta (zavisi od implementacije):

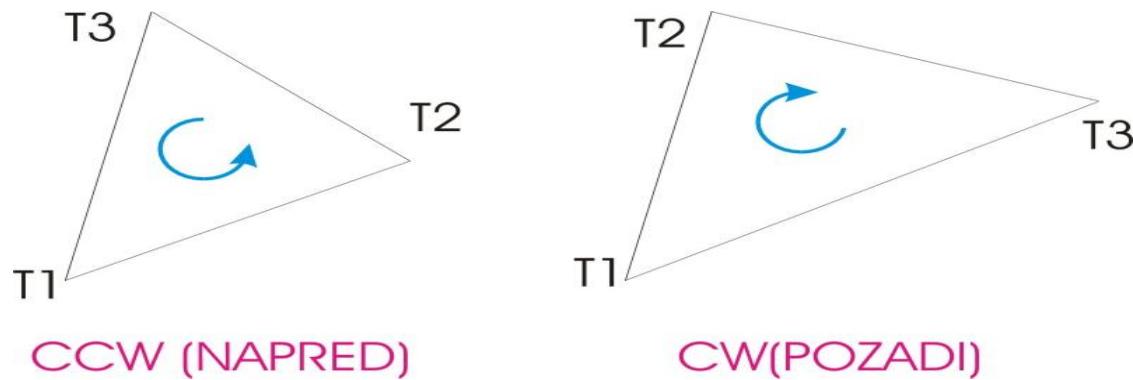

OpenGL – poligoni

- Svaki poligon ima dve lica – prednje i zadnje
- Podrazumevano je da se oba lica crtaju
- **void glPolygonMode(GLenum face, GLenum mode);**
  - Specificira kako se crtaju lica poligona
  - **face** – lice
    - **GL_FRONT** – prednja strana (lice)
    - **GL_BACK** – zadnja strana (lice)
    - **GL_FRONT_AND_BACK** – obe strane
  - **mode** – mod iscrtavanja strane
    - **GL_POINT** – crtaju se samo tačke
    - **GL_LINE** – crtaju se ivice poligona
    - **GL_FILL** – crta se popunjten poligon

OpenGL – poligoni

- Lice poligona se određuje na osnovu zadate orijentacije i redosleda zadavanja temena
- Na primer, neka je orijentacija lica u suprotnom smeru od kazaljki na satu (CCW)

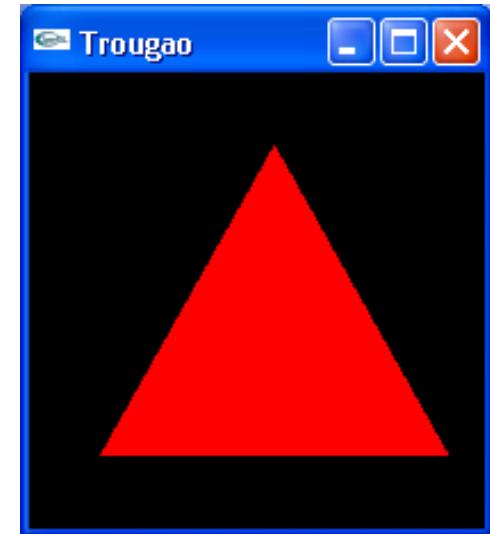
- **void glFrontFace (GLenum face) ;**
  - Određuje orijentaciju poligona
  - **face**
    - GL_CW – ako su temena lica zadata u CW smeru
    - GL_CCW – ako su temena lica zadata u CCW smeru

OpenGL – senčenje

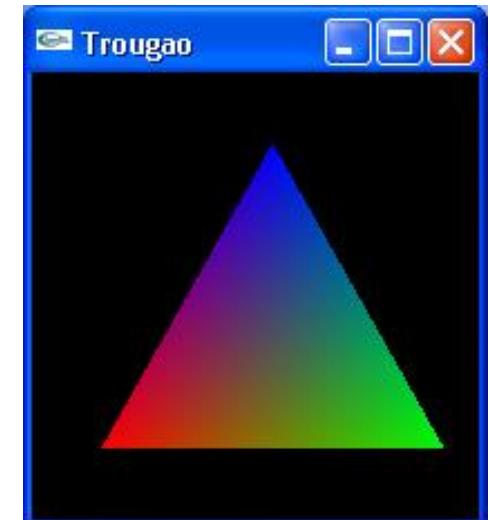
- Linije ili popunjeni poligoni se mogu crtati
  - Uvek jednobojno – **flat shading** (constant shading)
  - Nijansirano – **smooth shading** (koristi se *Gouraud shading*)
- Flat shading
  - Svi pikseli koji pripadaju poligonu imaju istu boju
  - Boja poligona određena je bojom **prvog temena** koja je zadata (boja ostalih temena ne utiče)
- Smooth shading
  - Boja svakog temena se uzima u obzir
  - Boje piksela u poligoni se interpoliraju između boja svih temena kojima je poligon zadat
  - Dva susedna piksela imaju neznatno različitu boju
- **void glShadeModel (GLenum mode) ;**
  - **mode**
    - GL_FLAT
    - GL_SMOOTH

OpenGL – senčenje

```
glBegin(GL_POLYGON);  
  
    glColor3f(1.0f, 0.0f, 0.0f);  
  
    glVertex2f(0.0f, 0.0f);  
  
    glColor3f(0.0f, 1.0f, 0.0f);  
  
    glVertex2f(1.0f, 0.0f);  
  
    glColor3f(0.0f, 0.0f, 1.0f);  
  
    glVertex2f(0.5f, 0.866f);  
  
glEnd();
```

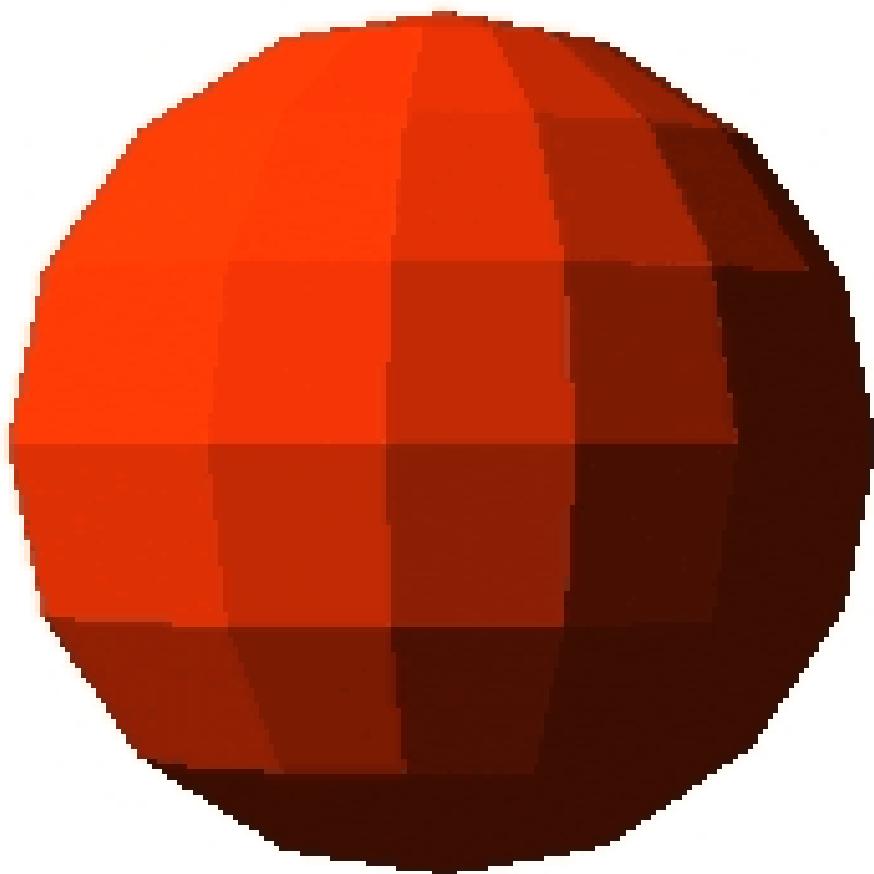

GL_FLAT

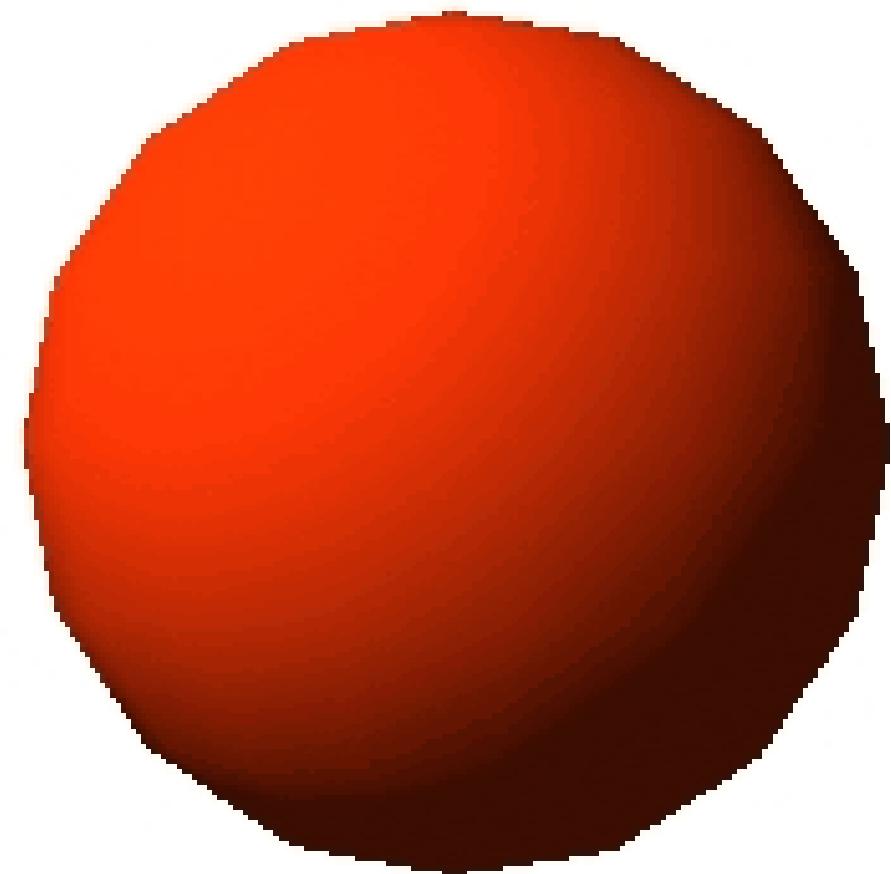

GL_SMOOTH

OpenGL – senčenje

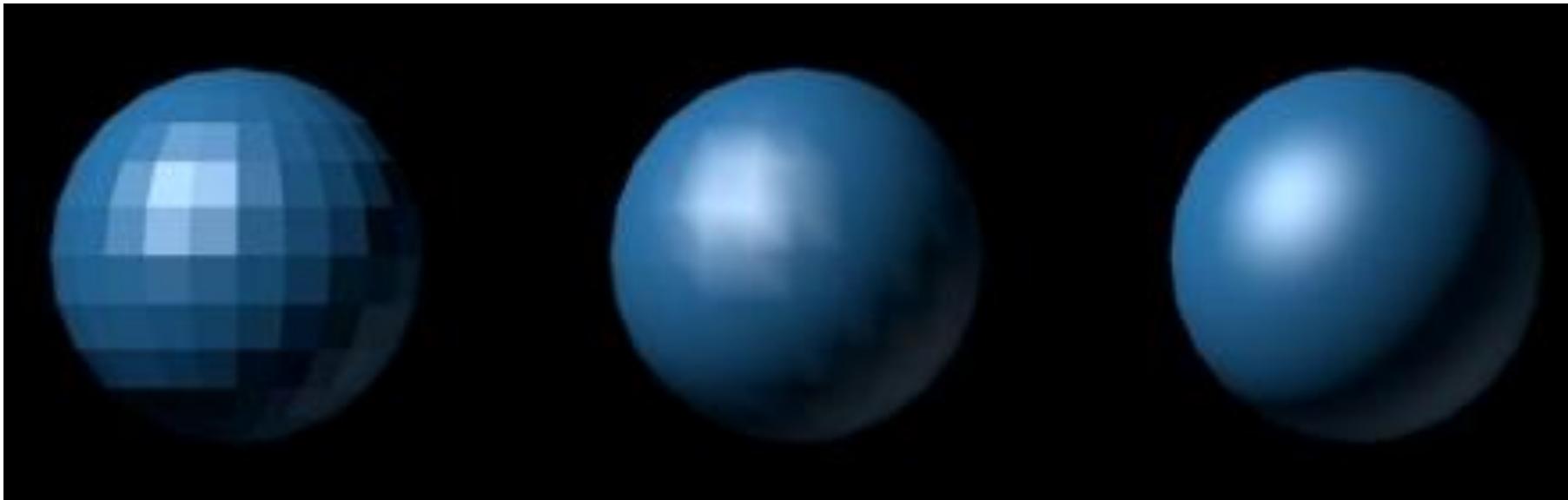

Flat

Gouraud

OpenGL – senčenje

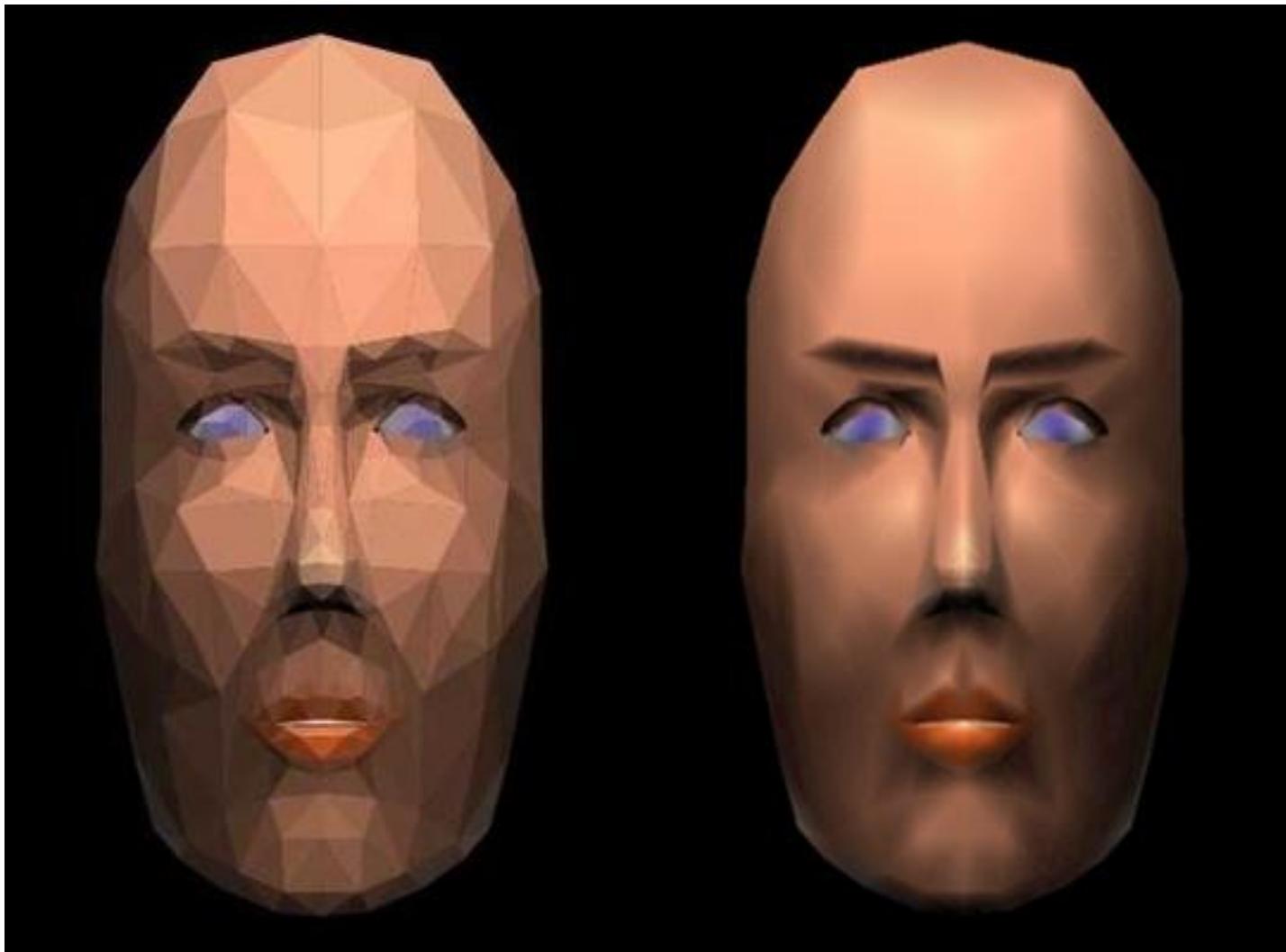

Flat

Gouraud

Phong
NIJE PODRŽANO

OpenGL – senčenje

FLAT

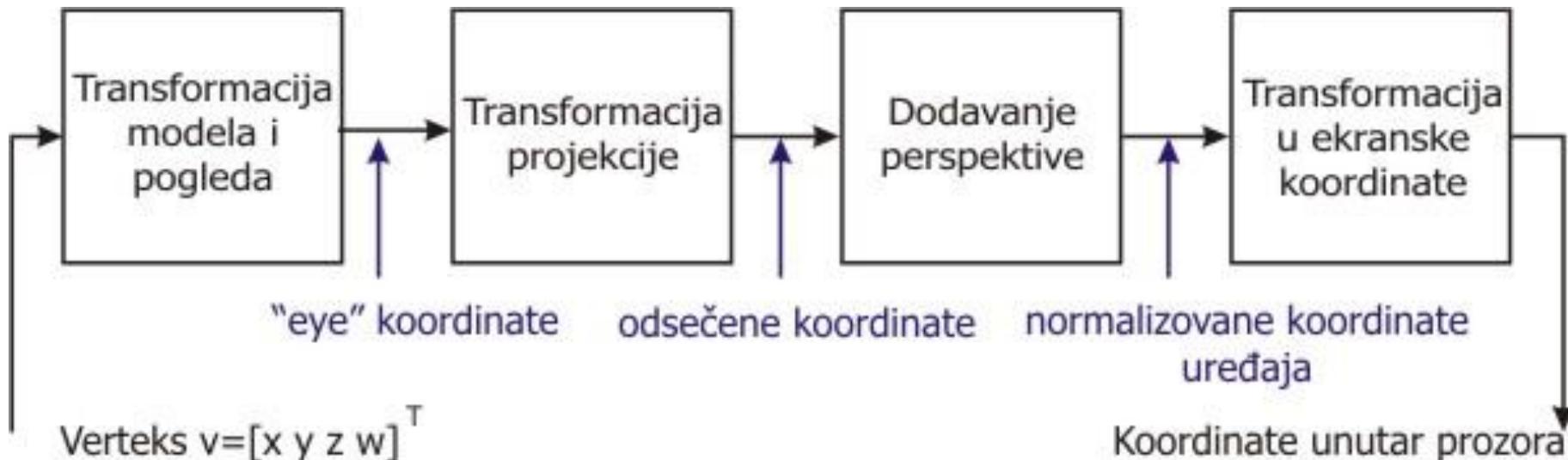
GOURAUD

OpenGL – transformacije

- Služe za:
  - jednostavno formiranje scene
    - raspoređivanje i skaliranje objekata
    - pozicioniranje kamere
  - zadavanje parametara projekcije
    - ortogonalna
    - sa perspektivom
    - programski definisana
- Koriste se matrice 4×4
- Predefinisane i programski zadate
- Svaka vrsta matrice ima svoj stek

OpenGL – transformacije

- Obrada temena

OpenGL – transformacije

- Primer
  - v – teme koje se transformiše
  - v' – teme posle transformacije
  - M – matrica transformacije

$$v' = \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = M \cdot v = \begin{bmatrix} m_{11} & m_{12} & m_{13} & m_{14} \\ m_{21} & m_{22} & m_{23} & m_{24} \\ m_{31} & m_{32} & m_{33} & m_{34} \\ m_{41} & m_{42} & m_{43} & m_{44} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}.$$

OpenGL – transformacije

- **void glMatrixMode(GLenum mode) ;**
  - Bira aktivnu matricu
  - Parmetar **mode**
    - **GL_MODELVIEW** – označava matricu za transformaciju modela i pogleda
    - **GL_PROJECTION** – označava matricu za transformaciju projekcije
    - **GL_TEXTURE** – označava maticu za teksture
  - Sve transformacije utiču samo na aktivnu matricu
  - Koja je matrica trenutno izabrana može se proveriti preko **glGet()** sa argumentom **GL_MATRIXMODE**
  - Na početku rada automatski je selektovana matrica za transformaciju modela i pogleda

OpenGL – transformacije

- **void glLoadIdentity(void) ;**
  - Postavlja aktivnu matricu na jediničnu

$$M = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

- **void glLoadMatrix{f d}(const TYPE *M) ;**
  - Postavlja vrednost elemenata tekuće matrice na zadatu (M)
  - Primer (definisanje sopstvene projekcije)

```
glMatrixMode(GL_PROJECTION) ;  
glLoadMatrix(mojaProjekcija) ;
```

OpenGL – transformacije

- **void glMultMatrix{f d} (const TYPE *M) ;**
  - Množi aktivnu matricu zadatom matricom
  - Parametar M
    - 4x4 matrica
    - Zadaje se kao niz od 16 vrednosti (double ili float)
    - matrica kolona
  - Množenje se uvek obavlja sa desne strane
  - Primer
    - C – tekuća matrica transformacije
    - M – matrica kojom se množi
    - Posle ove naredbe biće $C \leftarrow CM$

OpenGL – transformacije

- Primer

```
glMatrixMode(GL_MODELVIEW) ;  
glMultMatrix(P) ;  
glMultMatrix(Q) ;  
glMultMatrix(R) ;  
glBegin(GL_POINTS) ;  
    glVertex3fv(v) ;  
glEnd() ;
```

- U trenutku crtanja, matica transformacije je PQR
- Crtanje se transformisani verteks $v' = PQRv = P(Q(Rv))$
- Dakle, prvo se primenjuje transformacija koja je poslednja zadata

OpenGL – transformacije

- Ponekad je korisno dohvatiti sadržaj matrice:

```
void glGetFloatv(GLenum what, GLfloat *m);
```

- Parametar **what**

- Određuje koja se matrica traži
  - Vrednost parametra **mode** kod **glMatrixMode**

- Parametar **m**

- Pointer na niz od 16 elemenata (matrica 4x4)
  - U njega će biti upisana matica

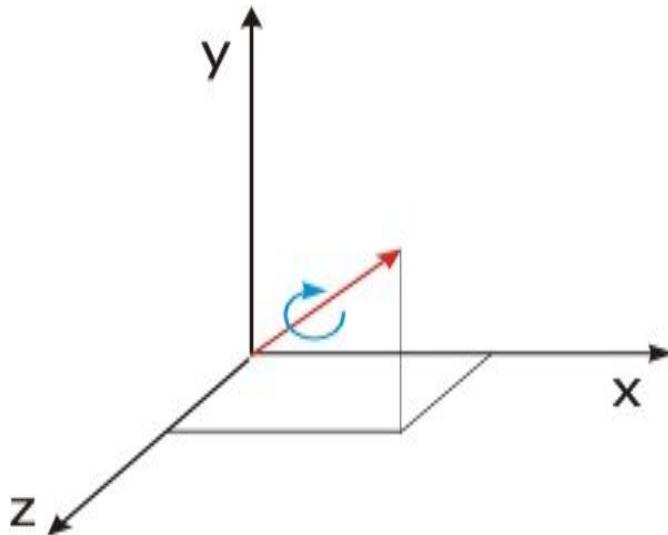
- Primer (dohvata matricu projekcije)

```
GLfloat m[16];
```

```
glGetFloatv(GL_PROJECTION, m);
```

OpenGL – transformacije

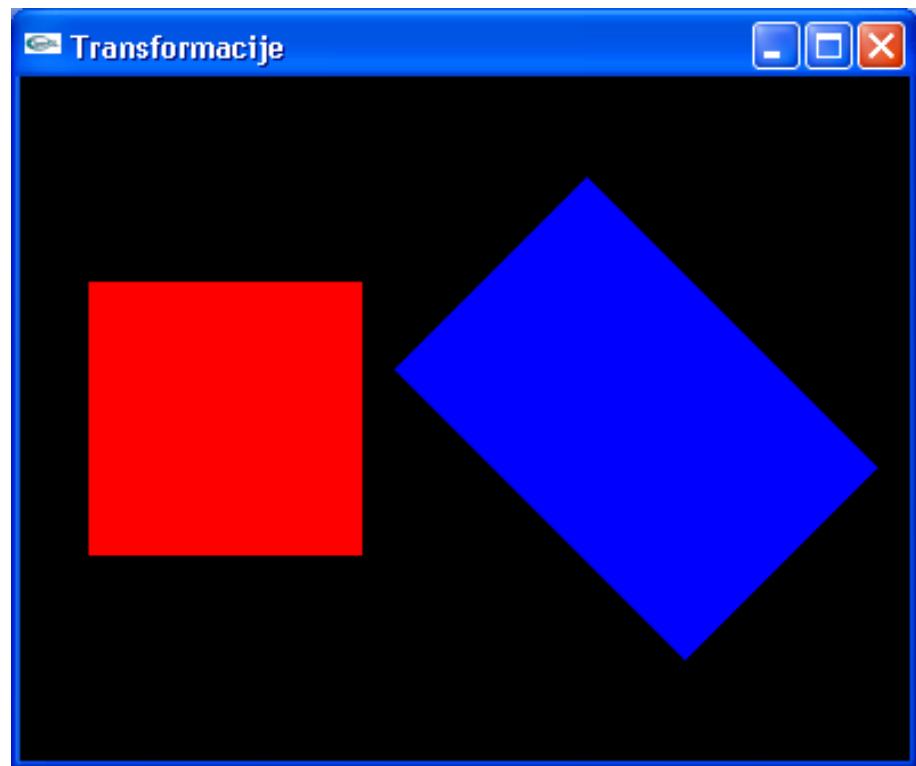
- Jednostavnije – koristiti mehanizam transformacija koordinatnog sistema vezanog za objekat
- `void glTranslate{f d} (TYPE x, TYPE y, TYPE z);`
- `void glRotate{f d} (TYPE angle,
TYPE x, TYPE y, TYPE z);`
- `void glScale{f d} (TYPE x, TYPE y, TYPE z);`

Ugao (`angle`) je zadat u stepenima

OpenGL – transformacije

```
void nacrtaj_kvadrat(void) {  
    glBegin(GL_POLYGON);  
        glVertex2f(-1.0, -1.0);  
        glVertex2f( 1.0, -1.0);  
        glVertex2f( 1.0,  1.0);  
        glVertex2f(-1.0,  1.0);  
    glEnd();  
  
}  
  
glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);  
glLoadIdentity();  
	glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);  
nacrtaj_kvadrat();  
	glColor3f(0.0, 0.0, 1.0);  
	glTranslatef(3.0, 0.0, 0.0);  
	glRotatef(45.0, 0.0, 0.0, 1.0);  
	glScalef(1.0, 1.5, 1.0);  
nacrtaj_kvadrat();
```


OpenGL – transformacije

- OpenGL čuva sve matrice na stekovima
- Za svaku vrstu transformacije postoji poseban stek
- Primena neke transformacije modifikuje samo matricu koja je na vrhu odgovarajućeg steka
- **glLoadMatrix**, **glMultMatrix** i **glLoadIdentity** utiču samo na vrh steka
- Postoje dve naredbe za manipulaciju stekom
  - **glPushMatrix()** – pomera sve matrice na steku jedan nivo naniže; matrica na vrhu steka se duplira
  - **glPopMatrix()** – skida matricu sa vrha steka i uništava je; ukoliko je stek imao samo jednu matricu → greška

OpenGL – transformacije

- Dubina steka se može saznati pomoću

```
glGetIntegerv(GL_MODELVIEW_STACK_DEPTH, &depth);  
glGetIntegerv(GL_PROJECTION_STACK_DEPTH, &depth);
```

- Maksimalna dubina steka se može saznati pomoću

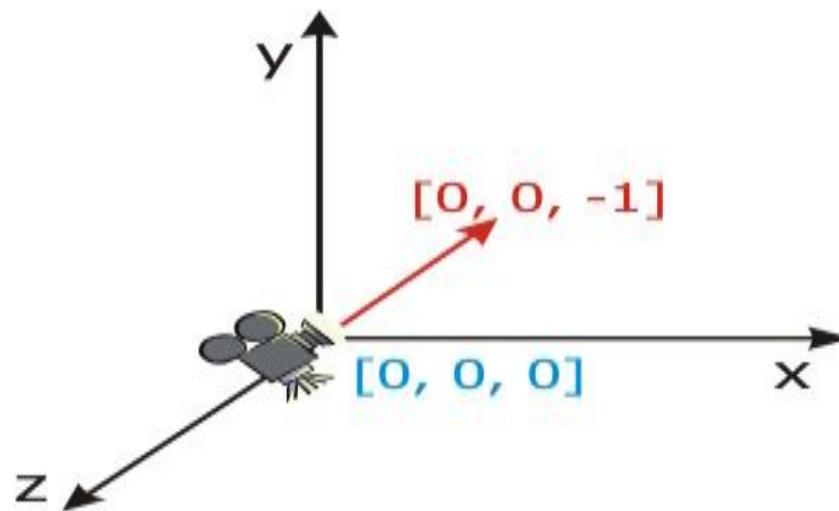
```
glGetIntegerv(GL_MAX_MODELVIEW_STACK_DEPTH, &depth);  
glGetIntegerv(GL_MAX_PROJECTION_STACK_DEPTH, &depth);
```

OpenGL – transformacije pogleda

- Kamera se može pozicionirati na dva načina
  - Pomeranjem svih objekata u sceni
(lokacija kamere fiksna – transformacija modela)
  - Pomeranjem kamere (transformacija pogleda)
- Pomeranje kamere
  - Ekvivalentno je pomeranju svih objekata u suprotnom pravcu
- Transformacije pogleda treba da se izvrše pre transformacija modela

OpenGL – transformacije pogleda

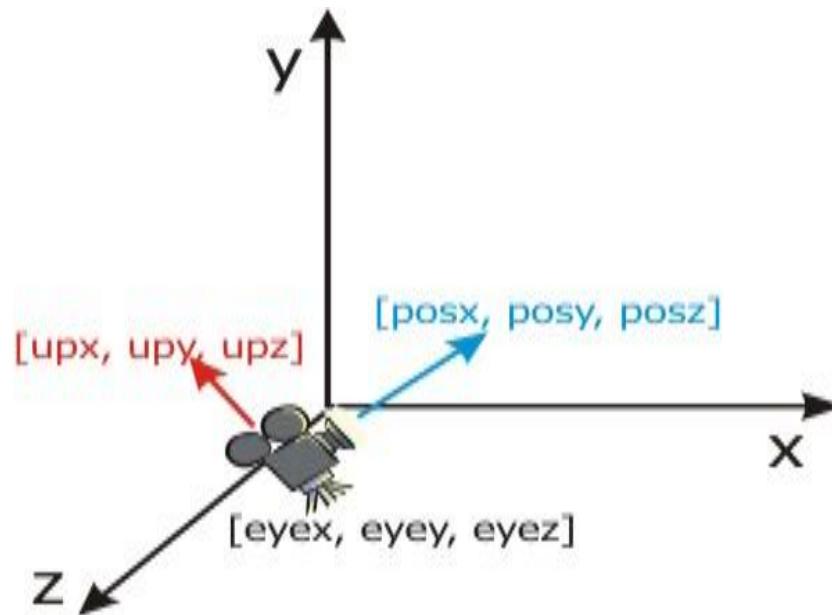
- Kamera “gleda” u neku tačku
  - podrazumeva da je kamera orientisana u pravcu vektora koji čine pozicija kamere i posmatrana tačka
- Podrazumevani položaj kamere
  - Pozicija kamere je $[0, 0, 0]$
  - Kamera “gleda” u tačku $[0, 0, -1]$

OpenGL – transformacije pogleda

- Jednostavno pozicioniranje kamere

```
void gluLookAt(  
    GLdouble eyex, GLdouble eyey, GLdouble eyez,  
    GLdouble posx, GLdouble posy, GLdouble posz,  
    GLdouble upx, GLdouble upy, GLdouble upz  
) ;
```

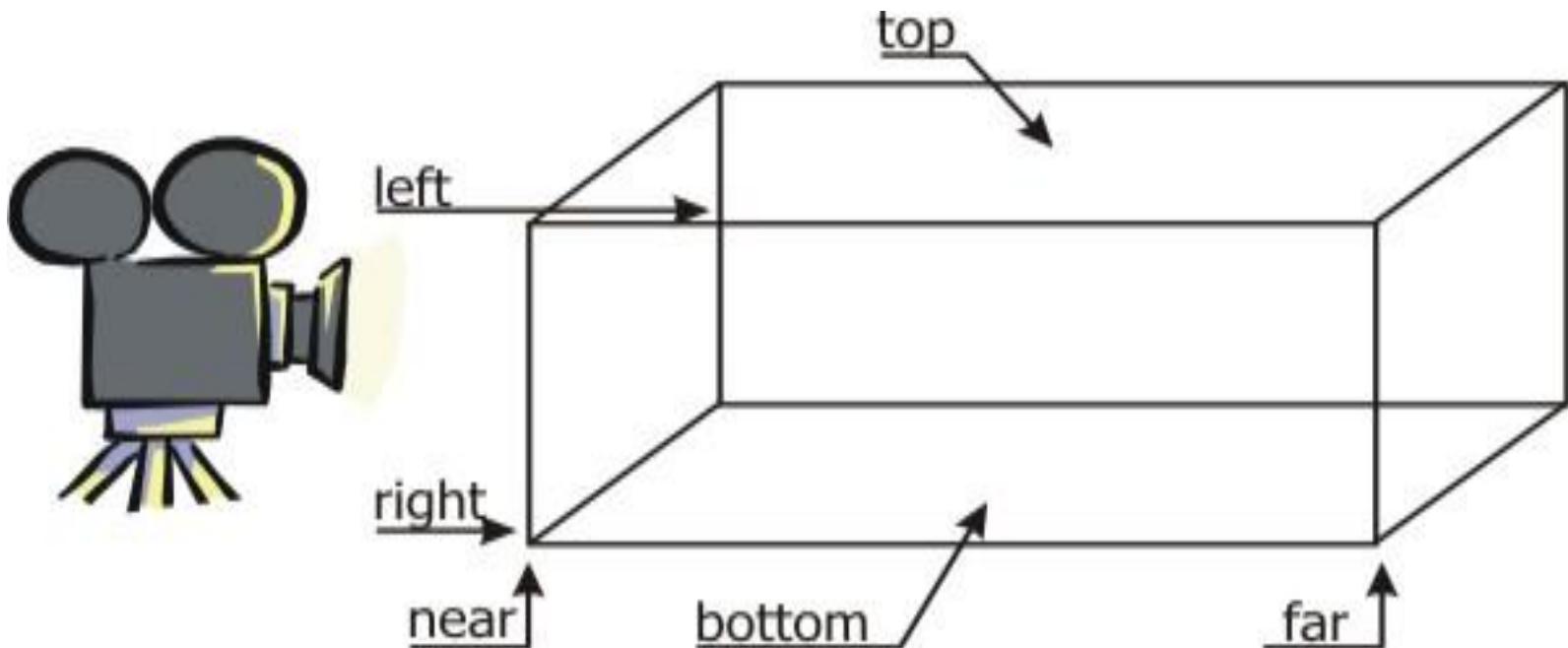

OpenGL – transformacije projekcije

- Definišu vidljivi prostor (eng. *view frustum*)
  - Objekti unutar prostora se crtaju
  - Objekti koji su van prostora se odsecaju
- Određuju kako se objekti projektuju na ekran
- Transformacije projekcije mogu biti
  - Ortografska (paralelna) projekcija
  - Projekcija sa perspektivom
  - Korisnički definisana projekcija
- Mora se izabrati matrica projekcije:
glMatrixMode(GL_PROJECTION) ;
- Pomoću naknadnih rotacija i translacija moguće je promeniti orientaciju prostora za odsecanje

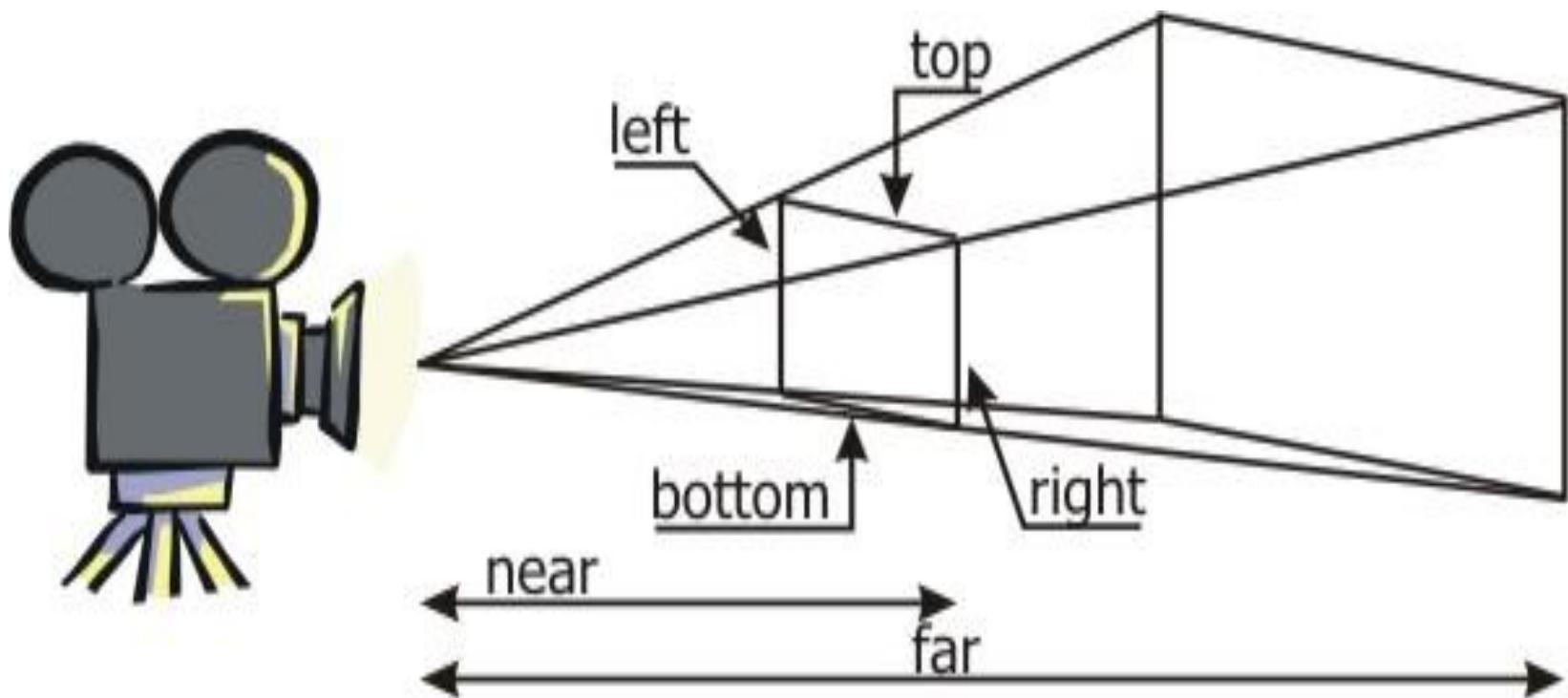
OpenGL – transformacije projekcije

- `void glOrtho(GLdouble left, GLdouble right,
GLdouble bottom, GLdouble top,
GLdouble near, GLdouble far
);`
  - Postavlja paralelnu projekciju
  - Parametri određuju prostor za odsecanje

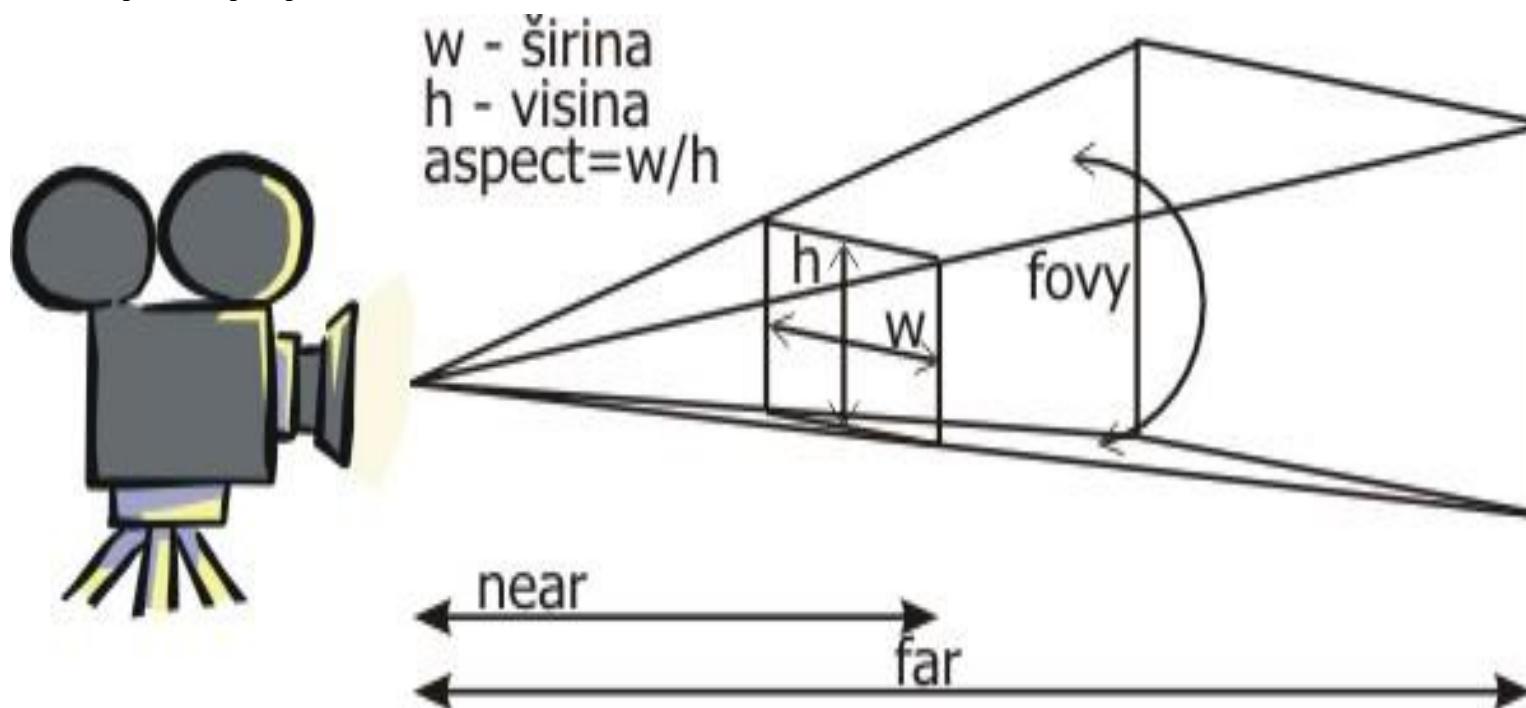
OpenGL – transformacije projekcije

- `void glFrustum(GLdouble left, GLdouble right,
GLdouble bottom, GLdouble top,
GLdouble near, GLdouble far);`
  - Postavlja perspektivnu projekciju
  - Parametri određuju prostor za odsecanje

OpenGL – transformacije projekcije

- **void gluPerspective(GLdouble fovy,
GLdouble aspect,
GLdouble near,
GLdouble far);**
  - Postavlja perspektivnu projekciju
  - Projekcija je uvek simetrična

OpenGL – transformacije projekcije


```
glMatrixMode(GL_PROJECTION) ;  
glLoadIdentity() ;  
glOrtho(-5, 5, -5, 5, -10, 10) ;  
  
// Centralni cajnik, z = -3.0  
glTranslatef(0.0, 0.0, -3.0) ;  
glutSolidTeapot(1.0) ;  
// Gornji desni cajnik, z = -5.0  
glTranslatef(2.0, 2.0, -2.0) ;  
glutSolidTeapot(1.0) ;  
// Gornji levi cajnik, z = -6.0
```



```
glMatrixMode(GL_PROJECTION) ;  
glLoadIdentity() ;  
glFrustum(-2, 2, -2, 2, 1.0, 10) ;  
  
glTranslatef(-4.0, 0.0, -1.0) ;  
glutSolidTeapot(1.0) ;  
// Donji levi cajnik, z = -7.0  
glTranslatef(0.0, -4.0, -1.0) ;  
glutSolidTeapot(1.0) ;  
// Donji desni cajnik, z = -8.0  
glTranslatef(4.0, 0.0, -1.0) ;  
glutSolidTeapot(1.0) ;
```

OpenGL – prikazni prozor (viewport)

- Cela scena se crta samo unutar tog prostora
- Taj prostor je uvek pravougaonog oblika
- Njegova veličina je izražena u ekranskim koordinatama
- Zadaje se relativno u odnosu na donji levi ugao ekrana (tj. sistemskog prozora)
- Podrazumevano je da prikazni prozor zauzima ceo sistemski prozor

OpenGL – prikazni prozor (viewport)

```
void glViewport(GLint x, GLint y,  
                GLsizei width, GLsizei height);
```

- (x, y) – koordinate donjeg levog ugla
- (width, height) – dimenzije prostora
- Prostor je pravougaonik određen zadatim parametrima
- Oprez!

```
gluPerspective(fovy, 1.0, near, far);  
glViewport(0, 0, 400, 200);
```

Viewport je dva puta širi nego duži

Projekciona ravan je iste širine i dužine

Slika će biti izobličena

OpenGL – baferi

- Hardverska podrška/implementacija
- Standard ne zahteva postojanje svih bafera

naziv	opis
z – buffer	sadrži udaljenost svakog piksela na ekranu po z – osi
alpha buffer	sadrži providnost svakog piksela
accumulation buffer	pamćenje i kombinovanje slika (na pr. <i>antialiasing</i>)
color buffer	čuva podatke o boji (RGB mod)
index buffer	čuva podatke o boji (u indeksnom modu)
stencil buffer	ima više primena (na primer - da spreči crtanje na određenom delu ekrana)

OpenGL – baferi

- Postavljanje vrednosti kojom se “čisti” bafer:
  - boja (color buffer)
    - **glClearColor(GLclampf r, GLclampf g, GLclampf b, GLclampf alpha)**
  - dubina (z- buffer)
    - **glClearDepth(GLclampd depth)**
  - stensil
    - **glClearStencil(GLint s)**
  - akumulacija
    - **glClearAccum(GLclampf r, GLclampf g, GLclampf b, GLclampf alpha)**
  - indeks
    - **glClearIndex(GLfloat index)**

OpenGL – baferi

- glClear(GLint mask)
  - mask je bit-maska koja određuje koji baferi se čiste

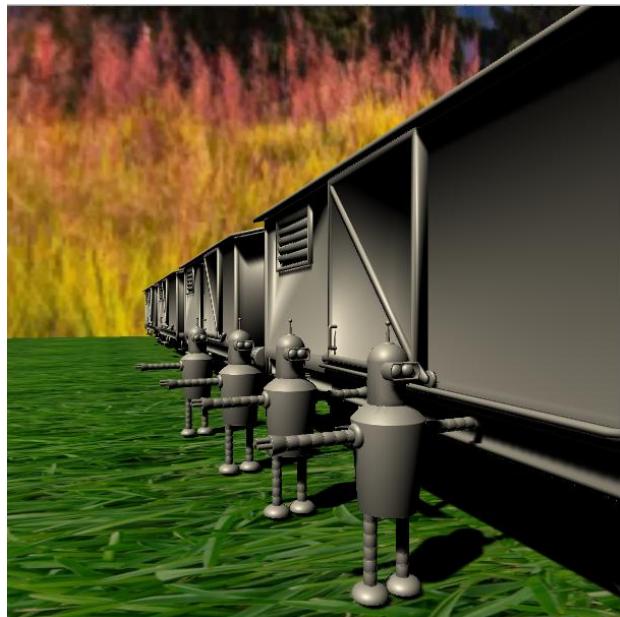
bafer	maska
color	<code>GL_COLOR_BUFFER_BIT</code>
depth	<code>GL_DEPTH_BUFFER_BIT</code>
stencil	<code>GL_STENCIL_BUFFER_BIT</code>
accumulation	<code>GL_ACCUM_BUFFER_BIT</code>

Primer :

```
glClearColor(0.0, 0.0, 0.0, 0.0);
glClearDepth(0.0);
glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);
```

Bafer slike (Frame buffer)

- Konceptualni kontejner
    - kolor bafer (RGBA = 32 bpp)
    - bafer dubine (Z-buffer, depth buffer) (24 bpp)
    - stensil bafer (stencil buffer) (8 bpp)
- } 32 bpp

Kolor bafer

Bafer dubine

Kolor bafer

- RGB formira boju (aproksimacija)
- A – dodatni atribut (prozirnost, ...)
- Ograničena kontrola
  - omogućavanje kanala za pisanje
  - Primer: omogući RGA, spreči B
  - `glColorMask(GL_TRUE, GL_TRUE, GL_FALSE, GL_TRUE)`

R	G	B	A

Trenutni
sadržaj

R	G	B	A

Novi podaci

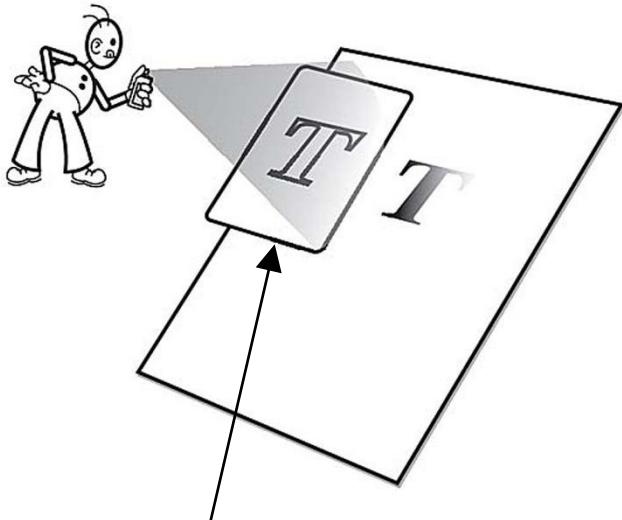
R	G	B	A

Novi sadržaj

Bafer dubine

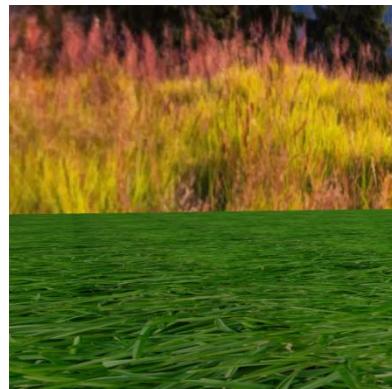
- Automatski (hardver, bez intervencije programera)
- Ograničena kontrola:
  - (ne) pisanje u bafer (`glDepthMask( true / false )`)
  - Test funkcija (`glEnable / glDisable GL_DEPTH_TEST`)
`(Less | Greater | LEqual | GEQual | Equal | Not Equal | Always)`

Stensil bafer

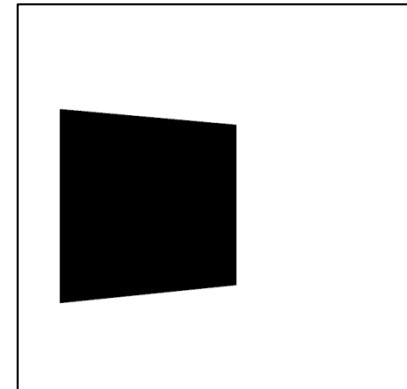

Ovo je "stensil"

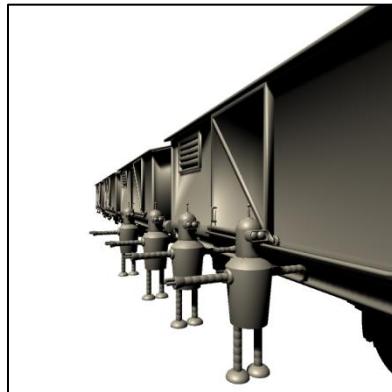
Definicija stensila: tanak karton (...) sa urezanim obrascem, korišćen da se formira specifičan oblik na podlozi ispod.

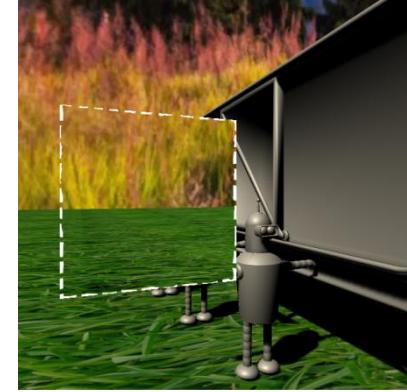
Tekući kolor
bafer

Stensil

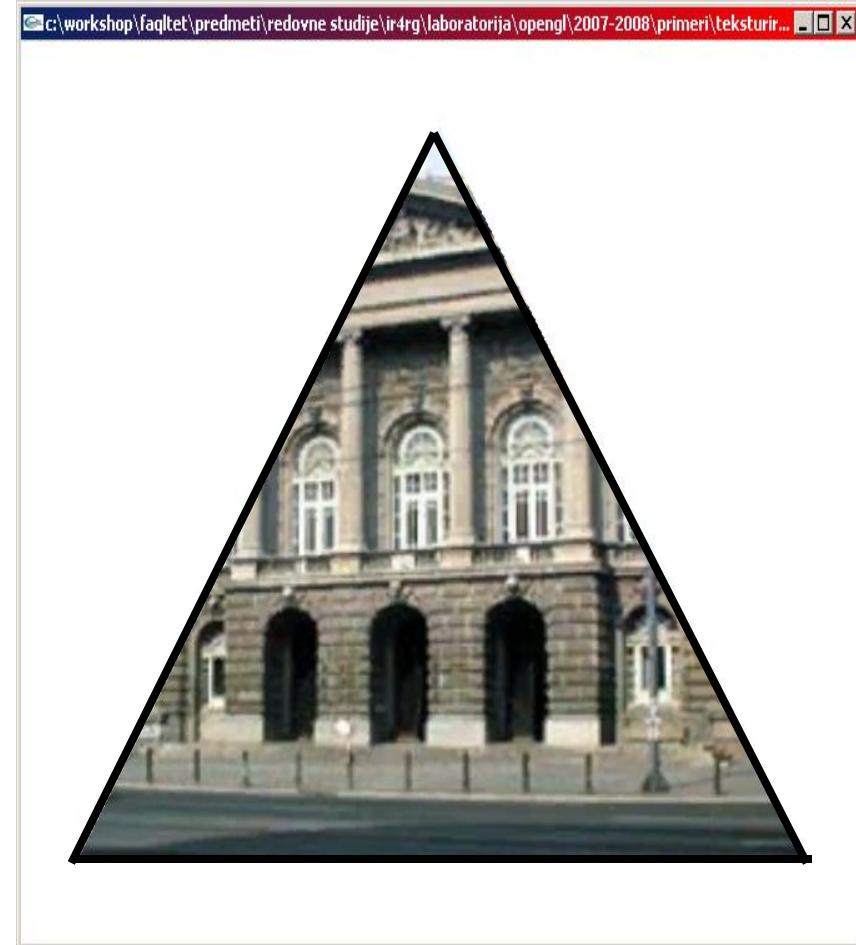
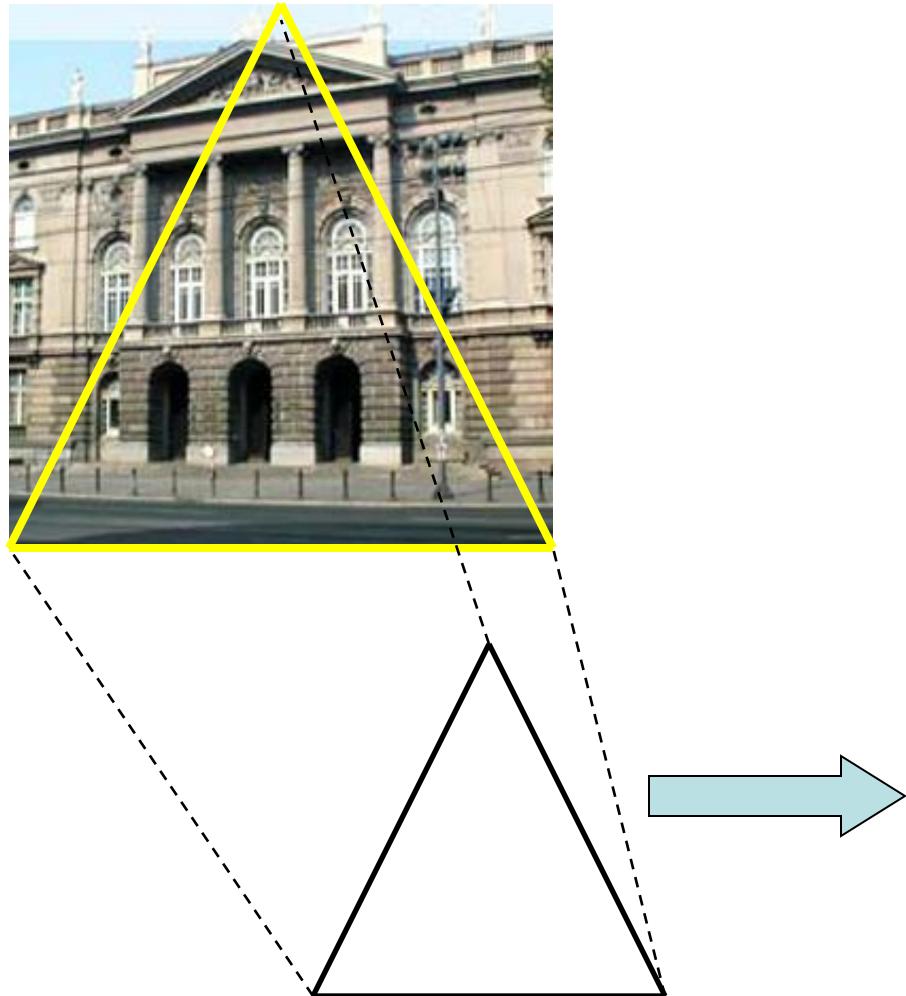
Novo crtanje

Rezultat

Jedna od mogućih primena: **shadow volumes**

OpenGL: Primena tekstura

Primena tekstura

- terminologija -

- Piksel (pixel) : kovanica nastala od Picture Cell ili Picture Element. Označava najsitniji (nedeljivi) element slike prikazivača
- Teksel (texel): kovanica nastala od Texture Cell ili Texture Element, po uzoru na piksel. Označava najsitniji (nedeljivi) deo teksture, koja se često koristi kao sinonim za digitalnu sliku
- Mapiranje teksture (texture mapping): proces popunjavanja unutrašnjosti poligona teksturom. Tokom ovog procesa, jedan teksel može da se preslika na jedan ili više piksela, ali može i obrnuto – da se više texsela preslika na jedan piksel
- MIP-mapiranje (MIP-mapping): potiče od reči MIP-mapa (ili mipmapa), gde je MIP akronim sa latinskog jezika multum in parvo, što u slobodnom prevodu znači "mnogo u malom". Tehnika kojom se ubrzava proces mapiranja tekstura kada se više texsela mapira na jedan piksel, uz izbegavanje neželjenih vizuelnih artefakata

Primena tekstura

- Tekstura je uzorak kojim se popunjava unutrašnjost poligona
- Najčešće se zadaje u vidu 1D ili 2D digitalne slike (bitmape ili piksmape)
- OpenGL podržava nekoliko različitih formata za teksture
  - GL_RGB, GL_RGBA, GL_LUMINANCE, ...
  - GL_EXT_BGR, ...
- OpenGL podržava veliki broj formata za interno skladištenje teksture

Primena tekstura

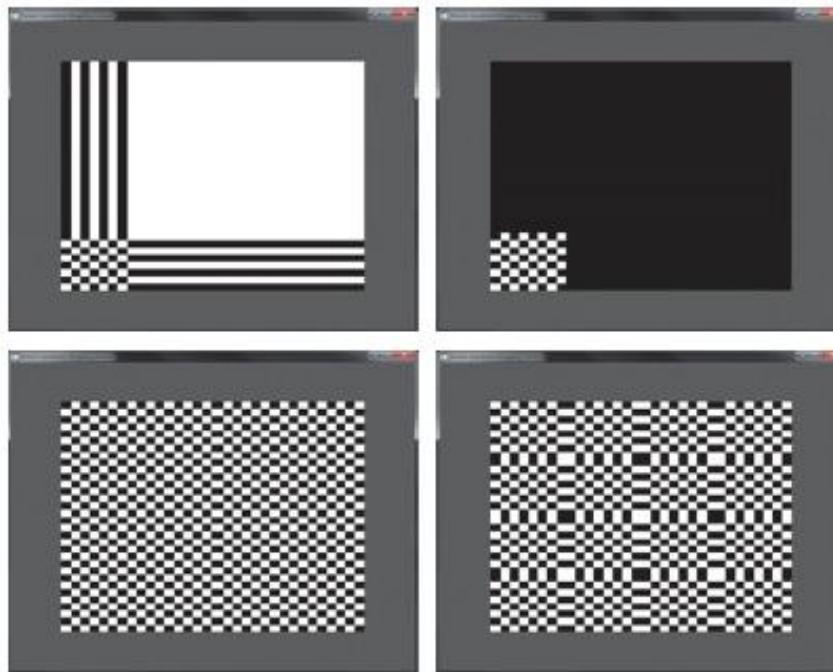
- Koordinata u prostoru tekstura se zadaje instrukcijom `glTexCoord*`(. . .)
- Primer:

```
glBegin(GL_TRIANGLES);  
    glTexCoord2d(0, 0);  
    glVertex2i(-1, -1);  
    glTexCoord2d(1, 0);  
    glVertex2i(1, -1);  
    glTexCoord2d(0.5, 1);  
    glVertex2i(0, 1);  
glEnd();
```

PRETHODI
instrukciji
`glVertex*()`

Primena tekstura

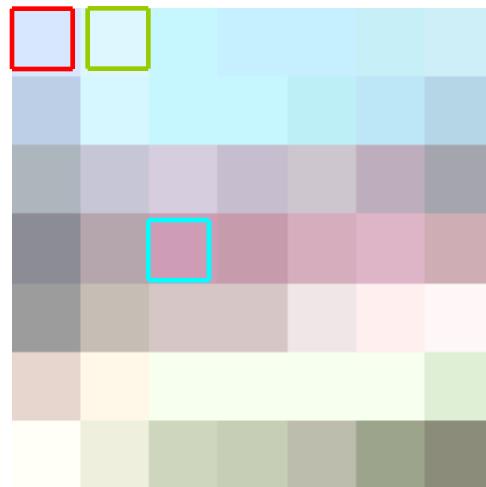
- Zadata koordinata može da bude van opsega [0, 1]. Može da se definiše način preslikavanja u tom slučaju (CLAMP, WRAP, MIRROR)

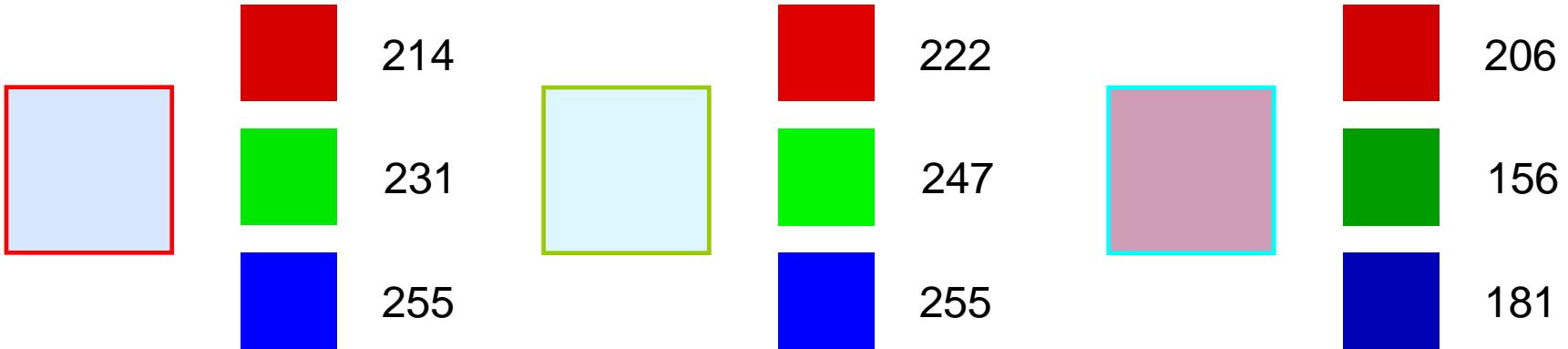
Figure 6.6 Effect of different texture wrapping modes
(GL_CLAMP_TO_EDGE (top left), GL_CLAMP_TO_BORDER (top right),
GL_REPEAT (bottom left), and GL_MIRRORED_REPEAT (bottom right).)

Primena tekstura

- GL_RGB

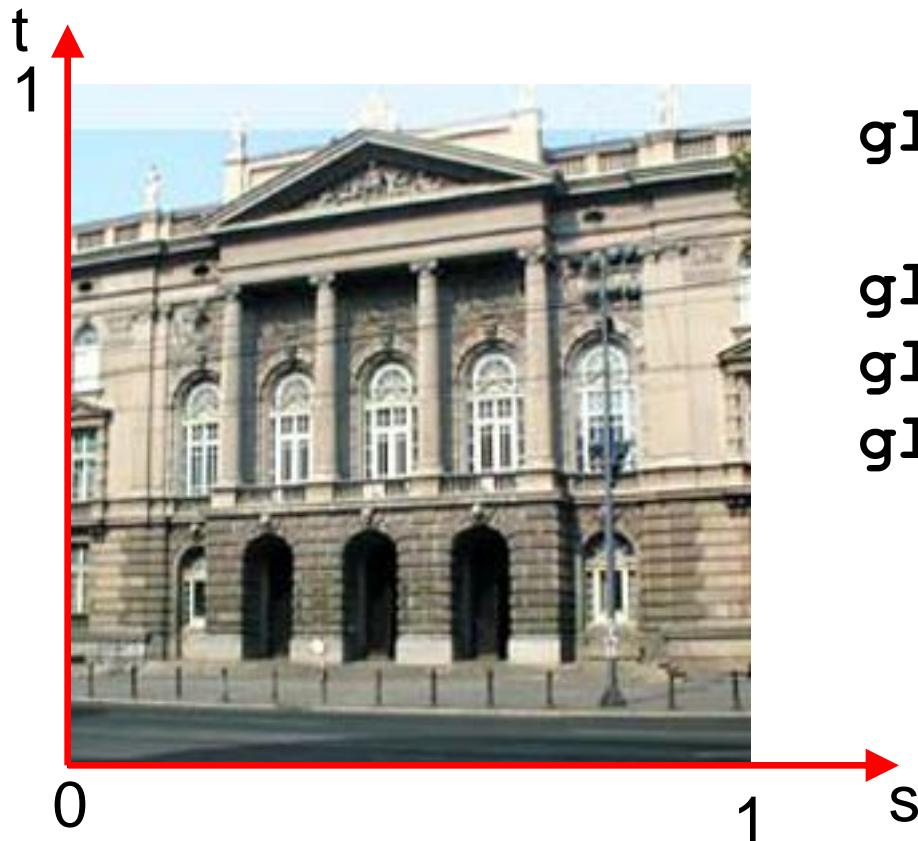

214	231	255	222	247	255	...
...						
...						
...						
...						206

Primena tekstura

- Tekstura poseduje svoj koordinatni prostor (odnosno matricu transformacije)

`glMatrixMode(GL_TEXTURE)`

`glScale*()`

`glTranslate*()`

`glRotate*()`

Primena tekstura

- OpenGL posmatra teksture kao "imenovane" objekte
- Pravljenje objekta teksture (ili tekstura)
  - `void glGenTextures(GLsizei n, GLuint *textureNames);`
- Brisanje objekta teksture (ili tekstura)
  - `void glDeleteTextures(GLsizei n,
const GLuint *textureNames);`
- Aktiviranje objekta teksture za korišćenje
  - `void glBindTexture(GLenum target,
GLuint textureName);`
  - `target = { GL_TEXTURE_1D, ..._2D }` (OpenGL 1.1)
  - ne može da se koristi između `glBegin()` i `glEnd()`

Primena tekstura

- Zadavanje sadržaja objektu teksture
  - `void glTexImage1D(GLenum target, GLint level,
GLint internalFormat, GLsizei width, GLint
border, GLenum format,
GLenum type, const GLvoid *pixels);`
  - `void glTexImage2D(GLenum target, GLint level,
GLint internalFormat, GLsizei width, GLsizei
height, GLint border, GLenum format,
GLenum type, const GLvoid *pixels);`
- Parametrom `type` se precizira tumačenje podataka zadatih sa `pixels`

Primena tekstura

- Zadavanje parametara aktivnom objektu teksture

- ```
- void glTexParameter{if}(GLenum target,
                      GLenum pname, TYPE param);
```
- ```
- void glTexParameter{if}v(GLenum target,  
                        GLenum pname, TYPE *param);
```

Naziv parametra (OpenGL 1.1)	Vrednost
GL_TEXTURE_WRAP_S	GL_CLAMP, GL_REPEAT
GL_TEXTURE_WRAP_T	GL_CLAMP, GL_REPEAT
GL_TEXTURE_MAG_FILTER	GL_NEAREST, GL_LINEAR
GL_TEXTURE_MIN_FILTER	GL_NEAREST, GL_LINEAR, GL_NEAREST_MIPMAP_NEAREST, GL_NEAREST_MIPMAP_LINEAR, GL_LINEAR_MIPMAP_NEAREST, GL_LINEAR_MIPMAP_LINEAR
GL_TEXTURE_BORDER_COLOR	Četiri vrednosti u opsegu 0-1
GL_TEXTURE_PRIORITY	Vrednost 0-1

Primena tekstura

- Jedinica za teksturiranje
  - deo OpenGL sistema koji vrši proračune potrebne za crtanje svakog elementa teksture
  - može se konfigurisati
  - jedna jedinica može da radi nad jednom teksturom
  - OpenGL implementacija mora da ima najmanje jednu jedinicu
- Primena rezultata iz jedinice za teksturiranje preko TexEnv:
  - `void glTexEnv{if} (GLenum target, GLenum pname, TYPE param);`
  - `void glTexEnv{if}v (GLenum target, GLenum pname, TYPE *param);`
  - `target` – mora biti `GL_TEXTURE_ENV`

pname	param
<code>GL_TEXTURE_ENV_MODE</code>	<code>GL_DECAL, GL_REPLACE,</code> <code>GL_MODULATE, GL_BLEND</code>
<code>GL_TEXTURE_ENV_COLOR</code>	Boja (RGB, RGBA)

Primena tekstura - primer

```
int ID;  
glGenTextures(1, &ID);  
glBindTexture(GL_TEXTURE_2D, ID);  
  
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 0, GL_RGBA,  
             TextureImage->sizeX,  
             TextureImage->sizeY,  
             0, GL_RGB, GL_UNSIGNED_BYTE,  
             TextureImage->data);  
  
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D,  
                GL_TEXTURE_MIN_FILTER,GL_LINEAR);  
  
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D,  
                GL_TEXTURE_MAG_FILTER,GL_LINEAR);  
  
glEnable(GL_TEXTURE_2D);
```

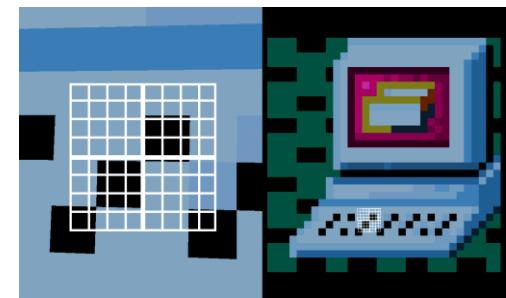
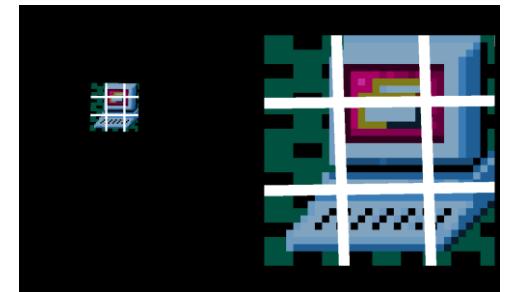
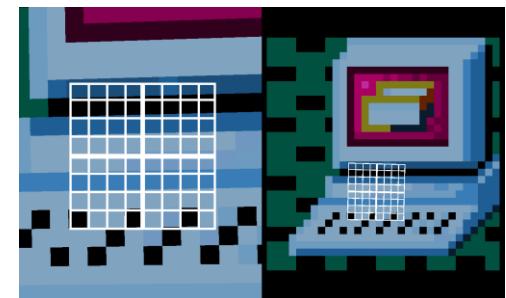
MIP-mapiranje

- Filtriranje teksture: proces uzorkovanja teksture.
- Formalno, tekstura je funkcija (1D, 2D, ...)
- Vrednost funkcije u datoј tački u prostoru je boja odgovarajućeg teksela.
- Složen proces: učestanost uzorkovanja u prostoru teksture može biti sasvim drugačija od učestanosti uzorkovanja u prostoru sintetizovane slike
- Prostorne koordinate objekata variraju nezavisno od koordinata teksture, rešetka piksela, koja je u prostoru sintetizovane slike najčešće pravougaonog oblika, može imati različite projekcije (otiske – footprint) u prostoru teksture.

Najjednostavniji slučajevi filtriranja su:

1. više teksela se preslikava na jedan piksel
2. više teksela se ne preslikava na jedan piksel

prostor
teksture   prostor
ekrana

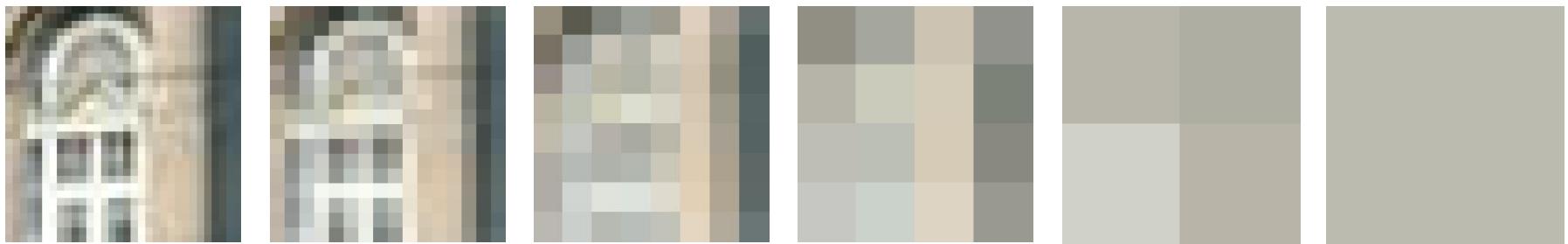
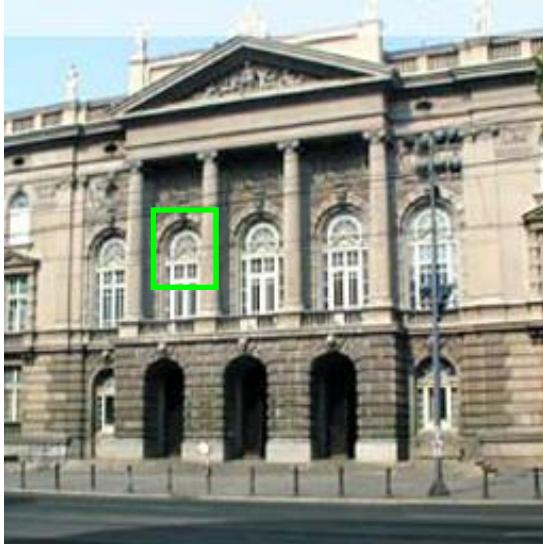

MIP-mapiranje

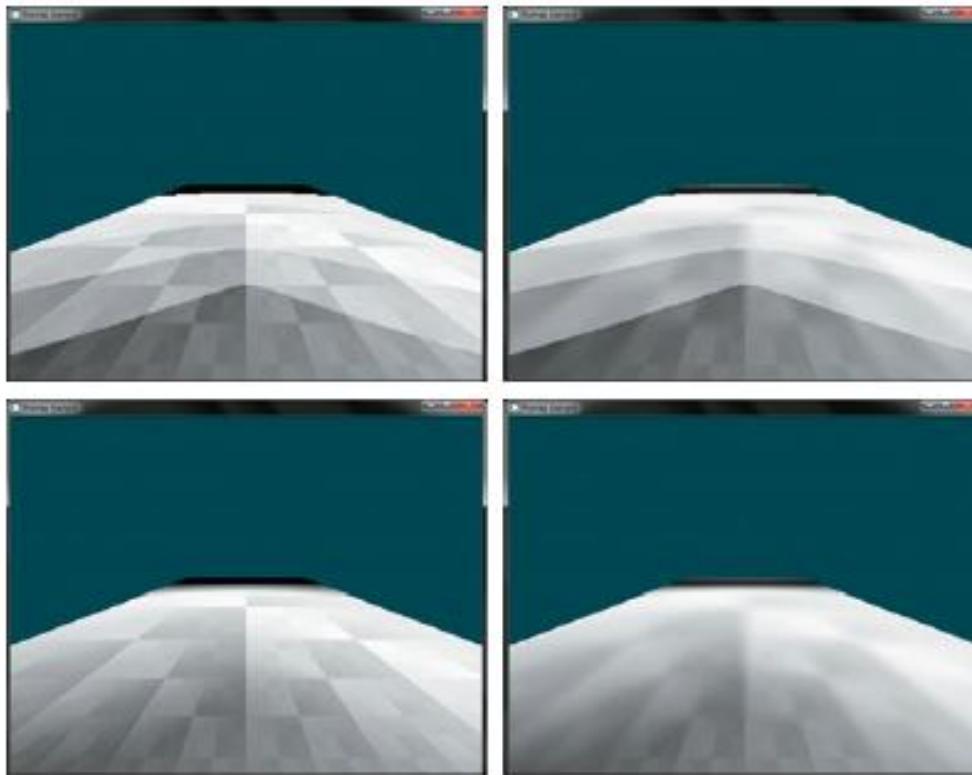
- MIP-mapa
  - kolekcija slika, progresivno opadajuće veličine (do 1x1)
  - svakoj slici se pridružuje nivo (ceo broj)
  - tradicionalno: najveća slika označava nivoom 0
  - najčešće: slika na nivou $i+1$ predstavlja umanjenu sliku nivoa i
  - tehnika zahteva oko 33% više memorije u odnosu na sliku nivoa 0
  - koristi se kod ubrzavanja **minifikacije**
- Omogućava **trilinearno** filtriranje (bilinearno + MIP-mapa)

MIP-mapiranje

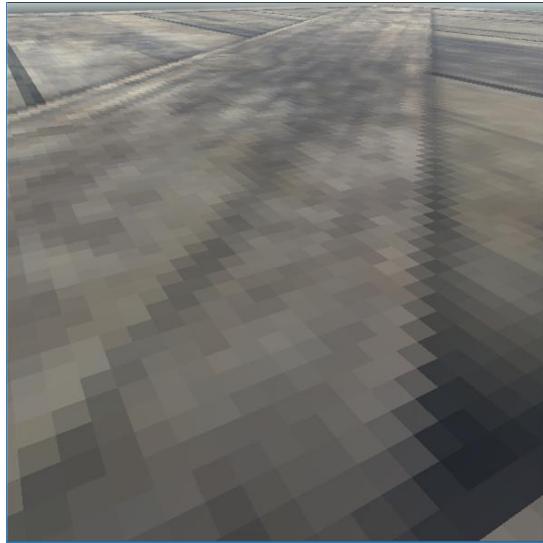
MIP-mapiranje

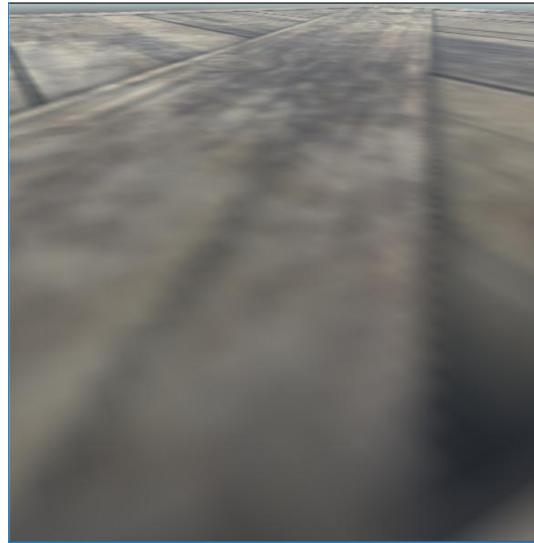
Figure 6.18 Effects of minification mipmap filters
(`GL_NEAREST_MIPMAP_NEAREST` (top left), `GL_LINEAR_MIPMAP_NEAREST` (top right), `GL_NEAREST_MIPMAP_LINEAR` (bottom left), and `GL_LINEAR_MIPMAP_LINEAR` (bottom right).)

Preuzeto iz Orange Book, 3. izdanje, strana 335.

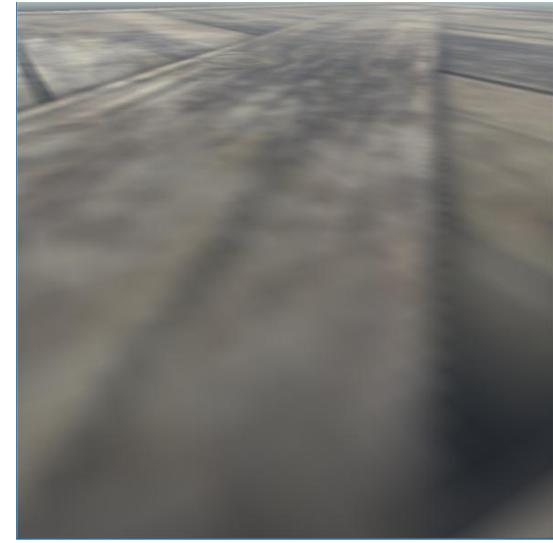
Filtriranje tekstura

Point (nearest neighbour)

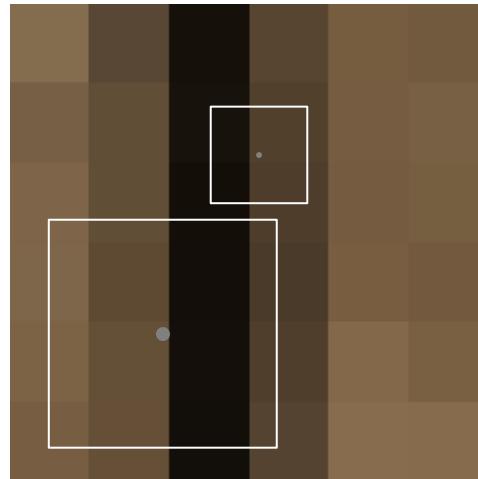
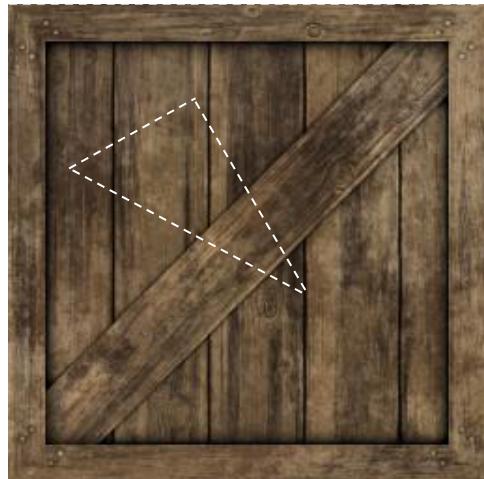
Bilinear

Trilinear

Filtriranje tekstura

Point

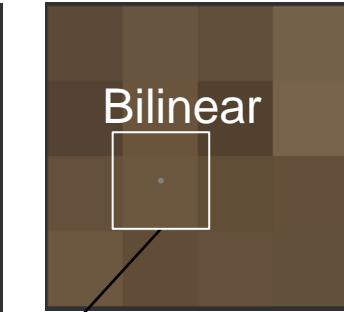
Bilinear

Bilinear

Bilinear

Linear

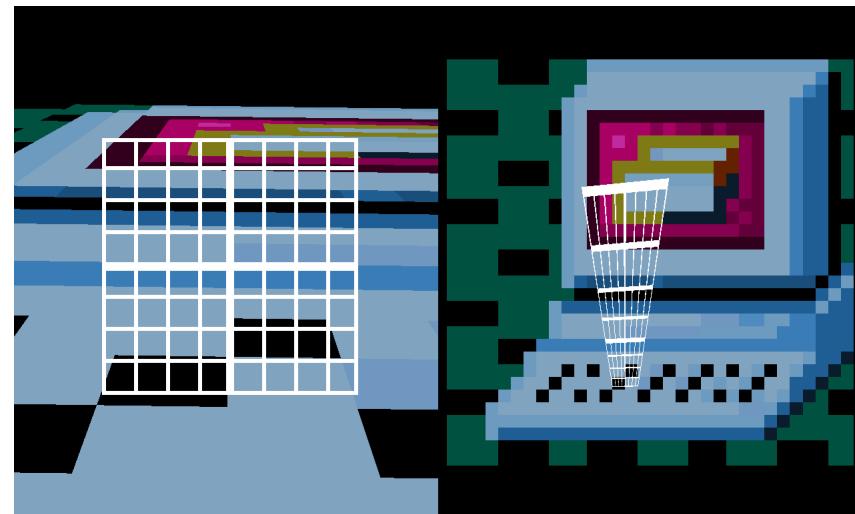

Trilinear

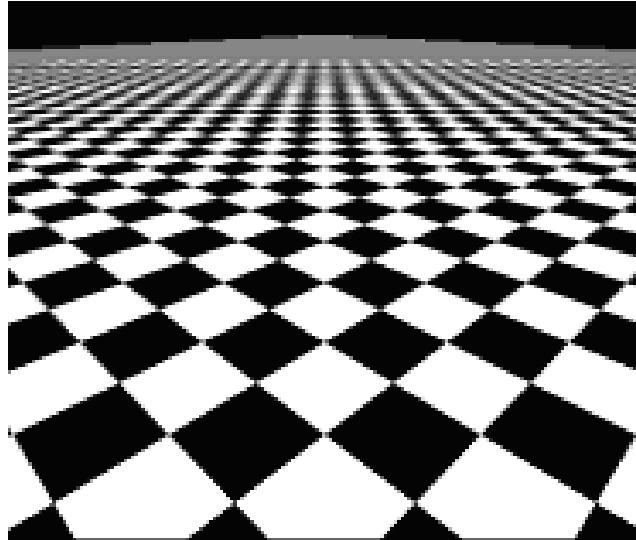
Anizotropno filtriranje

- Anizotropija: pojava kod koje se određen fenomen različito manifestuje u zavisnosti od pravca.
- Anizotropno filtriranje teksture: proces uzorkovanja (funkcije) teksture kada se rešetka piksela značajno deformiše prilikom projekcije u prostor tekture.

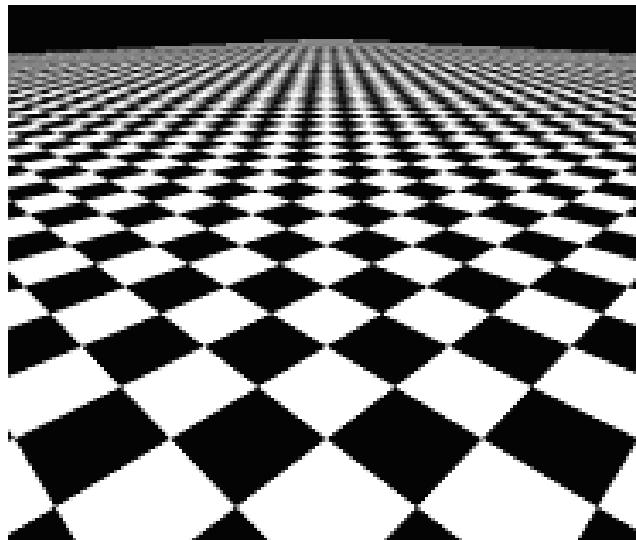
Rešetka je do te mere deformisana da gornja vrsta rešetke pokriva nekoliko redova teksela, a krajnje donja vrsta rešetke samo jedan red teksela (slično i za kolone).

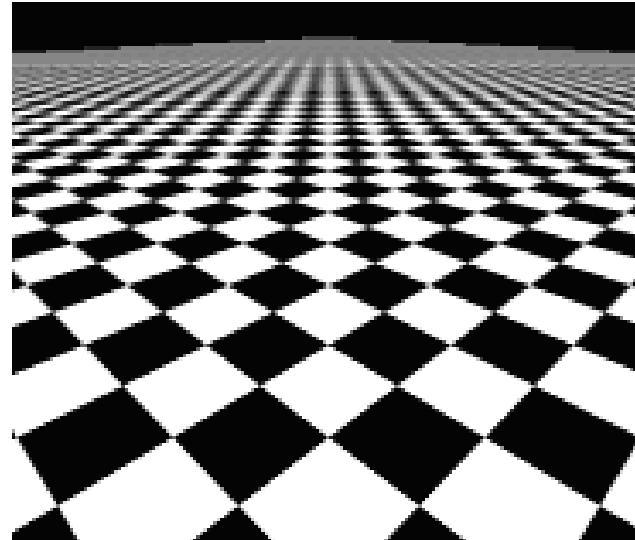
Anizotropno filtriranje

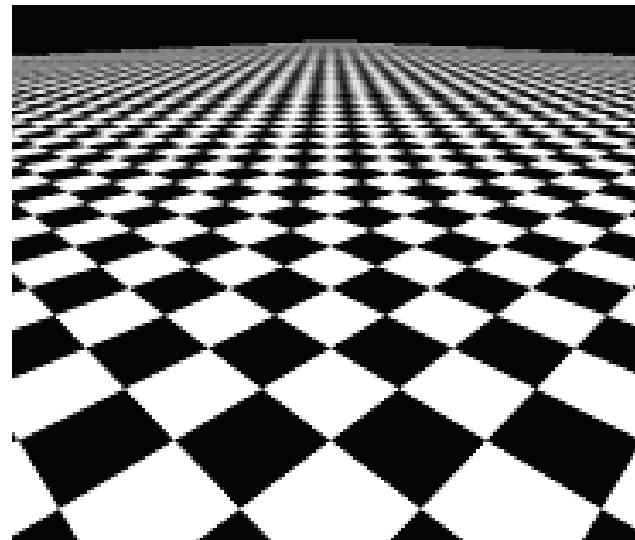
izotropno bilinearno filtriranje

anizotropno bilinearno filtriranje

izotropno trilinearno filtriranje

anizotropno trilinearno filtriranje

Anizotropno filtriranje

Trilinearno (bilinearno + MIP mapa)

Anizotropno